

**Зміст:**

*(Натисніть на заголовок для переходу на текст)*

**Загальні питання**

[Президент відзначив нагородами діячів культури: серед них – Птушкін, Чернов та керівник хору «Гомін». – Анна Коваленко](#)

[Режисер харківського театру «Березіль» отримав президентську стипендію для видатних культурних діячів](#)

[Шевченківська премія-2026: відбувся перший тур конкурсу](#)

[Україну з найбільшою кількістю голосів обрали до Виконавчої ради ЮНЕСКО. – Дарина Рубан](#)

[Україна приєдналася до Декларації про роль культури та медіа як запоруки демократії. – Діана Горон](#)

[Через російську агресію в Україні пошкоджено 1612 пам'яток культурної спадщини. – Діана Горон](#)

**Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України**

[Україна представила свій досвід протидії дезінформації під час зустрічі міністрів культури ЄС у Копенгагені. – Діана Горон](#)

[The Guardian: ЄС планує створити центр для боротьби з російською дезінформацією. – Діана Горон](#)

[Україна запровадила санкції проти російських видавництв та осіб, відповідальних за інформаційну війну. – Марина Пилипенко](#)

[Заборона «Гри престолів»: кого і від чого вона захищає? – Алекс Малишенко](#)

**Медіа**

[Уряд схвалив законопроект про доступність телебачення та медіасервісів. – Марина Пилипенко](#)

[Асоціація «Незалежні регіональні видавці України» здобула нагороду іспанського медіа 20minutos. – Валерія Буняк](#)

**Регіональна культурна політика**

[У Дніпрі діятиме мораторій на використання російськомовного контенту на публіці](#)

**Благодійність**

[Слухачі Vivienne Mort зібрали 1,2 млн гривень на морський дрон. – Микита Кишиневський](#)

## **Фестивалі**

[У Львові стартує фестиваль «Земля поетів». – Катерина Сліпченко](#)

[Що відвідати на фестивалі «Земля поетів»: події, які радить «Читомо». – Анастасія Андрушко](#)

[12 днів ранньої музики. Що пропонує Kyiv Baroque Fest? – Polina Kordovska](#)

## **Театр**

[За п'єсою ветерана презентували виставу, у якій зіграли пацієнти центру UNBROKEN. – Дарина Рубан](#)

## **Музика**

[Schmalgauzen готує альбом на вірші Миколи Вінграновського. – Дар'я Лобанок](#)

## **Візуальні мистецтва**

[Український художній дует здобув нагороду від міжнародної спільноти кураторів. – Дар'я Лобанок](#)

[«Ми навчилися існувати у стані постійної кризи». PinchukArtCentre презентує групову виставку «Це всього лише кінець світу». – Катерина Кадакова](#)

[Біля Львівської опери встановили «Бульбашку» Володимира Семківа. – Катерина Сліпченко](#)

## **Кіномистецтво. Кінопрокат**

[Десятий кінофестиваль Ukraina! Festiwal Filmowy оголосив переможців. – Діана Горон](#)

[Про котів, людей, хвости й олівці: фільм «Всесвіт Гніздовського». – Дмитро Десятерик](#)

[Захоплені океаном чи знуджені штормом? Рецензія на документальний фільм про «Океан Ельзи». – Ярослав Підгора-Гвяздовський](#)

[Під наглядом. Як документальний фільм «Спеціальна операція» фіксує російську окупацію ЧАЕС. – Алік Дарман](#)

[«Кава з кардамоном. Сила землі»: стала відома дата прем'єри другого сезону серіалу](#)

[Тарас Томенко: Досвід Хоткевича і Параджанова, які мріяли поставити «Слово о полку Ігоревім», мене надихає та дає сили. – Оксана Наумова](#)

[У Львові стартує навчання для кураторів кінофестивалів. – Микита Кишиневський](#)

## **Просвітництво**

[«Що ми натворили»: Starlight Media запустила подкаст про теле- та кіносеріальну індустрію. – Валерія Буняк](#)

[Міста сили. Як незалежні простори та люди по всій країні рухають культуру вперед. – Юрій Марченко](#)

[УКультура запустила цикл лекцій про історію української культури для молоді](#)

[На «Громадському радіо» запустили подкаст про українських євреїв та євреюк. – Діана Горон](#)

## **Література. Книговидання**

[10 думок програмної директорки 32 BookForum Неллі Клос. – Іванна Рубан](#)

[Стійкість культурних подій: кейс BookForum – колонка культурної менеджерки Діани Ігнатенко](#)

[Українська письменниця – серед лавреатів французької літературної премії](#)

[У Швеції вперше вийшла антологія поезії Розстріляного відродження](#)

[Інтелектуальні мандрівки та «дослідження сексу»: які нові переклади з'являться у Латвії та Греції](#)

## **Музейна справа**

[«Найбільший виклик проєкту: у кожного свій Стус». Розмова з командою про нову виставку в Мистецькому арсеналі. – Роман Макар](#)

[10 думок співзасновниці old khata project Анни Ільченко. – Ольга Спіріна](#)

[Нацмузей у Львові зустрічає 120-ліття з Архангелом Михаїлом: фото з унікальної виставки. – Андріана Стахів](#)

[У Львівській філармонії відкрили виставку до 100-річчя Миколи Петренка. – Катерина Сліпченко](#)

[Історія оживає перед очима: музей на Хмельниччині увійшов до списку найінноваційніших у Європі. – Юлія Фищук](#)

[В Ужгороді відкрилася виставка, присвячена традиціям художньої обробки дерева в краї](#)

## **Охорона культурної спадщини**

[Занурення в історію: Острог оживає у віртуальній реальності](#)

[10 думок фотографа Євгена Нікіфорова. – Ольга Спіріна](#)

[В Києві немає політичної волі до збереження культурної спадщини, – пам'яткоохоронець Перов. – Віталій Бесараб](#)

## **Міжнародне співробітництво**

Україна та Польща поглиблюють співпрацю у сфері історичної пам'яті. –  
Віолетта Луньова

\*\*\*

Блокування в Китаї, гра в квача у Нью-Йорку – як документалка про  
«викрадених путіним дітей» подорожувала 40 країнами. – Олена Абрамович

В Італії скасували виступ російського оперного виконавця Абдразакова. – Дар'я  
Лобанок

## Загальні питання

Президент відзначив нагородами діячів культури: серед них – Птушкін, Чернов та керівник хору «Гомін». – Анна Коваленко

Указом Президента України В. Зеленського до Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва, який щорічно відзначають 9 листопада, українських митців нагороджено за «вагомий особистий внесок у розвиток національної культури і мистецтва, вагомі творчі здобутки та високу професійну майстерність». Наведено список нагороджених. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/prezident-vidznachiv-nagorodami-diyachiv-kulturi-perelik-311365/>

Режисер харківського театру «Березіль» отримав президентську стипендію для видатних культурних діячів

Президент України В. Зеленський підписав указ «Про призначення державних стипендій видатним діячам культури і мистецтва», яким 164 видатним діячам культури призначено стипендію. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/oleksandr-kovshun/>

Шевченківська премія-2026: відбувся перший тур конкурсу

Оголошено списки творів, які пройшли до другого туру Національної премії України імені Тараса Шевченка 2026 року. Докладніше:

<https://chytomo.com/shevchenkivska-premiia-2026-vidbuvsia-pershij-tur-konkursu/>

Україну з найбільшою кількістю голосів обрали до Виконавчої ради ЮНЕСКО. – Дарина Рубан

Із найбільшою кількістю голосів Україну обрано до Виконавчої ради ЮНЕСКО на 2025–2029 роки, повідомив Президент України В. Зеленський. Глава держави розповів, що Україна разом із Румунією та Молдовою випередили рф. Вдруге поспіль Москва прогнала вибори та не увійде до складу Виконавчої ради ЮНЕСКО. Докладніше:

<https://shotam.info/ukrainu-z-naybilshoiu-kilkistiu-holosiv-obraly-do-vykonavchoi-rady-yunesko/>

Україна приєдналася до Декларації про роль культури та медіа як запоруки демократії. – Діана Горон

Європейські країни ухвалили Декларацію про роль культури та медіа як запоруки європейських демократій. Документ підписали представники понад 30 країн, зокрема держави-члени ЄС, а також Велика Британія, Норвегія, Швейцарія та Україна. Декларацію ухвалено під час неформальної зустрічі міністрів культури та медіа Європейського Союзу, що відбулася в Копенгагені під головуванням Данії. Україну на зустрічі представляла віцепрем'єр-міністерка з питань гуманітарної політики – міністерка культури Т. Бережна, яка долучилася до спільного зобов'язання захищати демократичні цінності через культуру, спадщину та свободу медіа. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245450/2025-11-07-ukraina-pryiednalasya-do-deklaratsii-pro-rol-kultury-ta-media-yak-zaporuky-demokratii/>

Через російську агресію в Україні пошкоджено 1612 пам'яток культурної спадщини. – Діана Горон

Станом на 25 жовтня в Україні через російську агресію зруйновано та пошкоджено 1612 пам'яток культурної спадщини та 2427 об'єктів культурної інфраструктури. Такі дані наводить Міністерство культури. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245452/2025-11-07-cherez-rosiysku-agresiyu-v-ukraini-poshkodzheni-1612-pamyatok-kulturnoi-spadshchyny/>

### **Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України**

Україна представила свій досвід протидії дезінформації під час зустрічі міністрів культури ЄС у Копенгагені. – Діана Горон

4 листопада в межах другого дня неформальної зустрічі міністрів культури та медіа Європейського Союзу в Копенгагені (Данія) відбулися дискусії щодо майбутнього медіа. До них долучилася українська делегація на чолі з віцепрем'єр-міністеркою з питань гуманітарної політики – міністеркою культури України Т. Бережною. Дискусія стосувалася документа Міністерства культури Данії «Як нам захистити достовірну інформацію в цифрову епоху?». Серед головних питань обговорення – відповідальність цифрових платформ за алгоритмічне поширення контенту, рівні умови конкуренції між традиційними медіа та новими цифровими гравцями, а також етичні та правові стандарти для збереження довіри до інформації. Друга публічна розмова стосувалася бачення Європи свого контенту. Під час робочої сесії у групах Т. Бережна сказала, що для України захист достовірної інформації є питанням безпеки. «росіяни атакують не лише територіально, а й інформаційно. Тож маємо виклик – розвиваємо відкриту, демократичну екосистему медіа під час постійних атак. Впровадження європейських стандартів прозорості та редакційної відповідальності допомагає зміцнювати довіру суспільства й протистояти дезінформації», – розповіла Бережна. Вона сказала, що Україна послідовно впроваджує європейські підходи у сфері медіа. За її словами, Міністерство культури приділяє увагу підвищенню медіаграмотності громадян через реалізацію Національного проєкту з медіаграмотності «Фільтр» та Стратегії розвитку медіаграмотності до 2026 року. Також Україна бере участь у міжнародній кампанії Ради Європи «Журналісти мають значення» й готується до приєднання до ініціативи «Європейський щит демократії». Бережна звернула увагу на трансформації внаслідок цифровізації та глобальних інформаційних процесів. Вона зауважила, що медіапростір постає перед подвійним викликом: необхідністю зберегти ідентичність і водночас залишатися конкурентоспроможним у глобальній екосистемі контенту. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245448/2025-11-07-ukraina-predstavyla-sviy-dosvid-protydii-dezinformatsii-pid-chas-zustrichi-ministriv-kultury-ies-u-kopengageni/>

The Guardian: ЄС планує створити центр для боротьби з російською

дезінформацією. – Діана Горон

Єврокомісія планує створити Європейський центр демократичної стійкості для протидії дезінформації з боку росії та інших авторитарних режимів. Передбачається, що центр об'єднає експертизу всіх членів Європейського Союзу та країн, що прагнуть приєднатися до блоку, щоб боротися з іноземними маніпуляціями інформацією, втручанням та дезінформацією. Ця ідея є центральним елементом так званого «щита демократії», який президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн представила напередодні виборів до Європарламенту у 2024 році. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245451/2025-11-07-the-guardian-ies-planuie-stvoryty-tsentr-dlya-borotby-z-rosiyskoyu-dezinformatsiieyu/>

Україна запровадила санкції проти російських видавництв та осіб, відповідальних за інформаційну війну. – Марина Пилипенко

Президент України В. Зеленський підписав два укази про впровадження рішень Ради національної безпеки і оборони України щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів. Перший указ № 834 запроваджує санкції проти восьми фізичних осіб, які є учасниками злочинів проти України та українців: привласнили майно аграрного сектору, зернові культури, об'єкти культурної спадщини, а також ведуть інформаційні операції проти України та впроваджують освітні стандарти росії з антиукраїнськими наративами на тимчасово окупованих територіях України. Другим указом № 835 запроваджено санкції проти п'яти юридичних осіб – російських видавництв, які працюють на виправдання агресії, поширення російської пропаганди у світі, а також насадження антиукраїнських настроїв на тимчасово окупованих територіях Донецької, Луганської, Запорізької та Херсонської областей. Йдеться про російські видавництва «Книжный мир», «Вече», «Центрполиграф», «Яуза» та видавничий дім «Питер». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245477/2025-11-09-ukraina-zaprovadyla-sanktsii-proty-rosiyskykh-vydavnytstv-ta-osib-vidpovidalnykh-za-informatsiynu-viynu/>

Заборона «Гри престолів»: кого і від чого вона захищає? – Алекс Малишенко

«Нещодавно до показу в Україні заборонили фільм „Молитва за гетьмана Мазепу” (2001) Ю. Ілленка. Культовий фільм, знятий класиком українського кіно про знакову історичну постать. До того ж заборонений у росії через антиросійськість. Здавалося б, що тут не так? Та є нюанс: роль Карла XII у фільмі зіграв актор-путініст Н. Джигурда. У вузькому колі цей випадок викликав професійну дискусію, але на цьому все і заглухло. Фільм заборонений, що робити – неясно. Ширші кола зацікавилися цією проблемою, коли заборона розповсюдилася на популярні проєкти: „Гру престолів”, „Білий лотос”, „Тенет” почали знімати з онлайн-кінотеатрів. Очевидно, перелік заборонених стрічок буде розширюватися. Тож необхідне стало рішення: чи має механізм заборони працювати таким чином і чи можна його вдосконалити?». Автор розповідає про підстави, на яких забороняють стрічки, як працює цей



механізм, а також наполягає на напрацюванні нового механізму, «аби не перетворитись на Іран чи росію». Докладніше:

[https://lb.ua/culture/2025/11/10/706051\\_zaborona\\_gri\\_prestoliv\\_i\\_vid.html](https://lb.ua/culture/2025/11/10/706051_zaborona_gri_prestoliv_i_vid.html)

## **Медіа**

Уряд схвалив законопроект про доступність телебачення та медіасервісів. – Марина Пилипенко

Кабінет Міністрів України схвалив законопроект про доступність телебачення та медіасервісів на замовлення, розроблений Міністерством культури. Законопроект визначає єдині правила, за якими держава і медіа мають забезпечувати доступність інформації. Зокрема, телевізійні програми та програми сервісів на замовлення мають супроводжуватися субтитрами, перекладом жестовою мовою та аудіоописом. Це стосуватиметься і соціальної реклами. Мета ініціативи – створити сучасну систему, яка гарантуватиме рівний доступ до інформації, новин та інших програм усім громадянам. Передбачено поступовий перехід до повної доступності програм протягом десяти років. Законопроект також адаптує українське законодавство до європейських стандартів. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245475/2025-11-09-uryad-skhvalyv-zakonoproiekt-pro-dostupnist-telebachennya-ta-mediaservisiv/>

Асоціація «Незалежні регіональні видавці України» здобула нагороду іспанського медіа 20minutos. – Валерія Буняк

Асоціація «Незалежні регіональні видавці України» (АНРВУ) здобула премію іспанського медіа 20minutos за відданість журналістиці та захисту свободи преси. Король Іспанії Філіп VI особисто вручив нагороду директорці АНРВУ О. Бровко на сцені Teatro Real у Мадриді. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245438/2025-11-07-asotsiatsiya-nezalezhni-regionalni-vydavtsi-ukrainy-zdobula-nagorodu-ispanskogo-media-20minutos/>

## **Регіональна культурна політика**

У Дніпрі діятиме мораторій на використання російськомовного контенту на публіці

Рішення ухвалено виконавчим комітетом міської ради міста. Мораторій впроваджено за зверненням Уповноваженої із захисту державної мови О. Івановської та мешканців громади міста. «До моменту повного припинення окупації території України публічне використання будь-яких культурних продуктів, створених або відтворюваних російською мовою, на території Дніпровської громади забороняється», – зазначається у рішенні виконкому. Документ спрямовано на захист українського інформаційного простору від гібридного впливу держави-агресора та подолання наслідків багаторічної русифікації. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-dnipri-diiatyme-moratorij-na-vykorystannia-rosijskomovnoho-kontentu-na-publitsi/>



## **Благодійність**

Слухачі Vivienne Mort зібрали 1,2 млн гривень на морський дрон. – Микита Кишиневський

Після концертного туру Vivienne Mort у Канаді слухачі гурту загалом зібрали 1,2 мільйона гривень для Головного управління розвідки. Докладніше:

<https://shotam.info/slukhachi-vivienne-mort-zibraly-1-2-mln-hryven-na-morskyy-dron-dlia-hur/>

## **Фестивалі**

У Львові стартує фестиваль «Земля поетів». – Катерина Сліпченко

8–9 листопада на території !FESTrepublic пройшло понад 50 подій у чотирьох літературних локаціях, розташованих поруч: «Шевченко», «Франко», «Леся» і «Стус». Захід зібрав понад 100 учасників. Докладніше про програму:

[https://zaxid.net/u\\_lvovi\\_startuye\\_festival\\_zemlya\\_poetiv\\_n1623164](https://zaxid.net/u_lvovi_startuye_festival_zemlya_poetiv_n1623164)

Що відвідати на фестивалі «Земля поетів»: події, які радить «Читомо». – Анастасія Андрушко

Гід фестивалем. Докладніше:

<https://chytomo.com/shcho-vidvidaty-na-festyvali-zemlia-poetiv-podii-iaki-radyt-chytomo/>

12 днів ранньої музики. Що пропонує Kyiv Baroque Fest? – Polina Kordova

Про програму другої ediції міжнародного фестивалю Kyiv Baroque Fest, що проходить 10–21 листопада. Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/15894>

## **Театр**

За п'єсою ветерана презентували виставу, у якій зіграли пацієнти центру UNBROKEN. – Дарина Рубан

У Львівському театрі імені Леся Курбаса проведено допрем'єрний показ вистави «Сам на сам», в якій розкрито історію про шлях пораненого захисника. Головний герой намагається адаптуватися до наслідків своєї травми та мирного життя. Автором п'єси став боєць 103 бригади ТрО та пацієнт Центру UNBROKEN М. Фатєєв. Він написав її під час реабілітації після кульового поранення у хребет. На основі власного досвіду та історій своїх побратимів ветеран дослідив внутрішній світ людини, яка пройшла крізь війну, втрати та важке поранення. На сцені в «Сам на сам» зіграли М. Фатєєв та двоє інших пацієнтів Центру UNBROKEN – захисники О. Столяр і Р. Кухта. У ролі акторки себе також спробувала менторка реабілітаційного центру В. Хемич. Подію організовано в межах проєкту «Голоси, які варто чути» від волонтерської ініціативи «Театр Незламних». Докладніше:

<https://shotam.info/za-p-iesoiu-veterana-prezentuvaly-vystavu-u-iakiy-zihraly-patsiienty-tsentru-unbroken/>

## Музика

Schmalgauzen готує альбом на вірші Миколи Вінграновського. – Дар'я Лобанок

Гурт Schmalgauzen отримав права на шість віршів М. Вінграновського від його сина та готує музичний альбом. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/schmalgauzen-gotuye-albom-na-virshi-mikoli-vingranovskogo-311343/>

## Візуальні мистецтва

Український художній дует здобув нагороду від міжнародної спільноти кураторів. – Дар'я Лобанок

Український художній дует Я. Малащука та Р. Хімея здобув кураторську премію від мистецького заходу OFFSCREEN Paris за відеоінсталяцію «Ви не маєте цього бачити» про дітей з України, яких незаконно вивезли у росію, але пізніше повернули. Переможці отримають грошову винагороду у розмірі 10 000 євро. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajinskiy-hudozhniy-duet-zdobuv-nagorodu-vid-mizhnarodnoji-spilnoti-kuratoriv-311337/>

«Ми навчилися існувати у стані постійної кризи». PinchukArtCentre презентує групову виставку «Це всього лише кінець світу». – Катерина Кадакова

13 листопада в PinchukArtCentre буде відкрито групову виставку «Це всього лише кінець світу», яка звертається до відчуття катастрофи, що стала буденністю. Експонуватимуться роботи семи українських художників та художниць: К. Лисовенко, А. Никитюк, В. Плісецького, Є. Степаненко, Ф. Тетянича, І. Тодуркіна та О. Штейн. «Ми навчилися існувати у стані постійної кризи, сприймаючи надзвичайне як норму», – пояснила ідею проєкту кураторка О. Чорноброва, зауваживши, що «кінець світу» в назві виставки – це не метафора апокаліпсису, а констатація реальності, в якій українці живуть щодня. Центральна ідея виставки – мутація, в межах якої людина непомітно й невинно трансформується. Докладніше:

<https://divoche.media/2025/11/07/my-navchylysia-isnuvaty-u-stani-postiynoi-kryzy-pinchukartcentre-prezentuie-hrupovu-vystavku-tse-vsogo-lyshe-kinets-svitu/>

Біля Львівської опери встановили «Бульбашку» Володимира Семківа. – Катерина Сліпченко

Перед Оперним театром у Львові встановлено інсталяцію «Бульбашка». Робота львівського скульптора В. Семківа з'явилася у межах Львівського тижня скульптури. Мистецька інсталяція стоятиме перед театром протягом місяця. Організатори нагадують, що це місце колись було простором символів влади: тут у різні часи стояли пам'ятники сталінській конституції, Адольфу Гітлеру та Леніну. Кожен режим прагнув «позначити» територію, утвердити свою присутність. «Сьогодні на площі немає жодного монумента – лише ялинка взимку, пісні, шахи, життя. Уся монументальна пропаганда – це бульбашка.

Тоталітарні режими зникають, а люди залишаються. Тому ця інсталяція – символ крихкості та тимчасовості», – пояснив Семків. Докладніше:

[https://zaxid.net/u\\_lvovi\\_pered\\_opernim\\_teatrom\\_vstanovili\\_bulbashku\\_v\\_n1623216](https://zaxid.net/u_lvovi_pered_opernim_teatrom_vstanovili_bulbashku_v_n1623216)

### **Кіномистецтво. Кінопрокат**

Десятий кінофестиваль Ukraina! Festiwal Filmowy оголосив переможців.  
– Діана Горон

9 листопада під час урочистої церемонії гала-закриття Ukraina! Festiwal Filmowy було оголошено переможців цьогорічного кінофестивалю. Головні нагороди отримали фільми: «Медовий місяць» (конкурс художніх ігрових фільмів), «Пісні землі, що повільно горить» (конкурс документальних фільмів), «Життя починається» і «Кордон» (конкурс короткометражних фільмів). За результатами глядацького голосування найкращим художнім ігровим фільмом став «Ти – Космос», а найкращим документальним – «2000 метрів до Андріївки». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245483/2025-11-10-desyatyy-kinofestyval-ukraina-festiwal-filmowy-ogolosyv-peremozhtsiv/>

Про котів, людей, хвости й олівці: фільм «Всесвіт Гніздовського».  
– Дмитро Десятерик

На кінофестивалі «Молодість» відбулася прем'єра документальної стрічки «Птахи і звірі. Всесвіт Гніздовського», яку на замовлення «Суспільного» створила Н. Парфан. Фільм розповідає про художника Якова Гніздовського, відомого витонченими графічними зображеннями тварин і рослин, два з яких прикрашали кабінет Джона Кеннеді в Білому домі. Автор відгуку переконаний, що картина задає нові стандарти біографічного кіно в Україні. Докладніше:

[https://lb.ua/culture/2025/11/09/705893\\_pro\\_kotiv\\_lyudey\\_hvosti\\_y\\_olivtsi.html](https://lb.ua/culture/2025/11/09/705893_pro_kotiv_lyudey_hvosti_y_olivtsi.html)

Захоплені океаном чи знуджені штормом? Рецензія на документальний фільм про «Океан Ельзи». – Ярослав Підгора-Гвяздовський

6 листопада в український кінопрокат вийшов документальний фільм «Океан Ельзи. Спостереження шторму» режисера А. Григоряна. Докладніше у відгуку:

<https://life.pravda.com.ua/culture/recenziya-na-film-ocean-elzi-sposterezhennya-shtormu-311348/>

Під наглядом. Як документальний фільм «Спеціальна операція» фіксує російську окупацію ЧАЕС. – Алік Дарман

8 листопада відбувся безкоштовний показ нового фільму О. Радинського «Спеціальна операція» в київському Будинку кіно. Надалі стрічка готується до французької прем'єри на Escales Documentaries, литовської – на Scanorama та сербської – на Experimental Superstars. А в кінці листопада картину покажуть у DCCC у Дніпрі. Йдеться про документалку, створену з записів камер відеоспостереження, що фіксує російську окупацію Чорнобильської АЕС у

лютому 2022 року. Автор розповідає про стрічку та важливість її показу. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyani-okupuvali-chaes-u-filmi-specialna-operaciya-recenziya-up-311342/>

«Кава з кардамоном. Сила землі»: стала відома дата прем'єри другого сезону серіалу

1 грудня ексклюзивно на платформі кіно та телебачення «Київстар ТБ» відбудеться прем'єра другого сезону серіалу «Кава з кардамоном. Сила землі». Виробництвом займається Solar Media Entertainment спільно з телеканалом СТБ та «Київстар ТБ» за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Режисерка-постановниця – І. Громозда. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/kava-z-kardamonom-syla-zemli-tyzer/>

Тарас Томенко: Досвід Хоткевича і Параджанова, які мріяли поставити «Слово о полку Ігоревім», мене надихає та дає сили. – Оксана Наумова

У вересні в Україні розпочато виробництво кінопроєкту «Слово о полку Ігоря» – екранізації однойменного епосу XII століття, який було привласнено росією. Наразі триває етап розробки проєкту, продюсерами виступають С. Яцинич і М. Асадчий, режисером – Т. Томенко, який у співавторстві з К. Коноваловим працює над сценарієм майбутньої стрічки. В інтерв'ю Томенко розповідає про те, як екранізувати історичний епос, коли почнуться зйомки та чому текст XII століття може бути актуальним зараз. Докладніше:

<https://detector.media/production/article/245446/2025-11-07-taras-tomenko-dosvid-khotkevycha-i-paradzhanova-yaki-mriyaly-postavyty-slovo-o-polku-igorevim-mene-nadykhaie-ta-daie-syly/>

У Львові стартує навчання для кураторів кінофестивалів. – Микита Кишиневський

Команда кінофестивалю Wiz-Art запускає у Львові майстерню кураторства кіно «У пошуках вибраного». Учасники пройдуть інтенсивне тримісячне навчання – від ідеї програми до її публічного показу. Майстерня триватиме з листопада до січня. Учасники спілкуватимуться з українськими та європейськими кураторами з мережі European Film Academy, братимуть участь у кураторських лабораторіях і критичних обговореннях. Докладніше про умови участі:

<https://shotam.info/u-lvovi-startuie-navchannia-dlia-kuratoriv-kinofestyvaliv/>

### **Просвітництво**

«Що ми натворили»: Starlight Media запустила подкаст про теле- та кіносеріальну індустрію. – Валерія Буняк

Творці індустрії ділитимуться секретами створення проєктів, обговорюватимуть найгучніші події та розбиратимуть цікаві кейси у сфері. Ведучі пілотного сезону – директорка з комунікацій і сталого розвитку Я. Гончаренко та керівниця напрямку Own Media А. Рахманіна. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245441/2025-11-07-shcho-my-natvoryly-starlight-media-zapustyla-podkast-pro-tele-ta-kinoserialnu-industriyu/>

Міста сили. Як незалежні простори та люди по всій країні рухають культуру вперед. – Юрій Марченко

У межах «Майстерні» – безплатної навчальної програми з Technical Production та Event Management & Creative Direction від UNIGHT – пройшла публічна дискусія з випускниками House of Europe. Тема звучала так: «Регіональні центри нової культури: як незалежні ініціативи змінюють українські міста», а участь взяли А. Назарко (Some People, Харків), П. Ігнатченко (засновник простору «Критка», Охтирка), Р. Капій (диджей, резидент та учасник формації Detali, Івано-Франківськ) та Д. Костюк (комунікаційниця та менеджерка спільноти випускників House of Europe). Модерувала Д. Вінарська – співзасновниця музичної спільноти Porichka, культурна менеджерка, поетка. Опубліковано найцікавіші думки з цієї події. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/topic/mista-syly-yak-nezalezhni-prostory-ta-lyudy-po-vsij-krayini-ruhayut-kulturu-vpered/>

УКультура запустила цикл лекцій про історію української культури для молоді

Освітня платформа «УКультура» запустила цикл лекцій про історію української культури для молоді. Проект охоплює різноманітні теми – зокрема, гендерні стереотипи, фемінізм, субкультури, історія стартапів, музика, кіно тощо. У лекціях розглядають український культурний простір у європейському контексті. Усі лекції наповнено прикладами та візуальними матеріалами. Проект досліджує як високу, так і повсякденну культуру, демонструє взаємодію українців із представниками інших народів у різні історичні періоди. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/ukultura-zapustyla-tsykl-lektsij-pro-istoriyu-ukrayinskoyi-kultury-dlya-molodi/>

На «Громадському радіо» запустили подкаст про українських євреїв та єврейок. – Діана Горон

На «Громадському радіо» стартував подкаст «Відерштанд.Супротив», який складається з 12 історій про українських євреїв та єврейок, які зробили внесок у світову культуру, науку та мистецтво. Перший випуск подкасту розповідає маловідомі факти з життя у Переяславі Соломона Рабиновича – єврейського письменника, драматурга, громадського діяча, більш відомого як Шолом-Алейхем, та про еміграцію як спосіб збереження єврейської культури. Докладніше:

<https://detector.media/production/article/245442/2025-11-07-na-gromadskomu-radio-zapustily-podkast-pro-ukrainskykh-ievreiv-ta-ievreyok/>

## **Література. Книговидання**

## 10 думок програмної директорки 32 BookForum Неллі Клос. – Іванна Рубан

3–5 жовтня в середмісті Львова відбувся 32 Львівський міжнародний BookForum. Вперше з 2021 року він пройшов у повному обсязі: окрім літературного фестивалю, цьогоріч повернувся і книжковий ярмарок. Відома й статистика: у межах літературного фестивалю всього відбулося понад 300 подій, які відвідали понад 20 000 відвідувачів наживо, ще 17 000 долучилися онлайн. А Книжковий ярмарок «Форум видавців у Львові», в якому взяло участь 121 видавництво, 4 книгарні, 4 журнали та інші учасники, відвідало понад 14 000 читачів. Окрім того, за три дні зібрано 253 200 гривень для благодійного фонду «Повернись живим». Про інші підсумки 32 BookForum розповідає програмна директорка Н. Клос. Вона поділилася, як оцінює результати фестивалю, наскільки команда влучила з цьогорічною фокус-темою та з якими викликами зіткнулася. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/books/10-dumok-programnoyi-dyrektorky-32-bookforum-nelli-klos/>

## Стійкість культурних подій: кейс BookForum – колонка культурної менеджерки Діани Ігнатенко

Про хід та підсумки події. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1157954-stijkist-kulturnih-podij-kejs-bookforum-kolonka-kulturnoi-menedzerki-diani-ignatenko/>

## Українська письменниця – серед лавреатів французької літературної премії

Українська письменниця, політологиня та колишня бойова медикиня парамедичного батальйону «Госпітальєри» А. Фомічова стала однією з переможців французької літературної премії імені Андре Мальро. Її відзначено за книжку «Воля. Добровольця в українському опорі» («Volia: Engagée volontaire dans la résistance ukrainienne»). Перемогу вона здобула у номінації «Соціально свідомо художня література». Вийшла книжка у вересні 2025 року у французькому видавництві Grasset, яке існує з 1907 року. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainska-pysmennysia-sered-lavreativ-frantsuzkoi-literaturnoi-premii/>

## У Швеції вперше вийшла антологія поезії Розстріляного відродження

Шведською мовою вперше вийшла антологія поезії доби Розстріляного відродження – вона отримала назву «Den avrättade renässansen», повідомили представники Українського інституту у Швеції. До книжки увійшли переклади віршів одинадцяти поетів: Миколи Хвильового, Михайла Драй-Хмари, Майка Йогансена, Ладі Могилянської, Євгена Плужника, Михайля Семенка, Володимира Сосюри, Володимира Свідзінського, Раїси Троянker, Павла Тичини та Миколи Зерова. Окрім того, видання доповнили короткими розповідями про життя кожного з представлених авторів, а також передмовою, яку створила піаністка, докторка мистецтвознавства та директорка Українського інституту у Швеції Н. Пасічник. Як зазначають в УІ, «книжка відкриває сторінку історії, про



яку у Швеції майже не знали, і водночас розповідає про Україну як країну з глибоким європейським культурним корінням». «Переклад цих поетів – це не лише літературний проєкт, а й спосіб повернути їм те місце в історії, якого їх позбавили. Це також частина триваючої культурної деколонізації України й шлях до глибшого розуміння тієї боротьби за свободу, яка триває і сьогодні», – розповіла Пасічник. В УІ додають, що збірка стала першим масштабним виданням української літературної класики шведською мовою: «перекладів сучасної української літератури на шведську мову з кожним роком стає дедалі більше, однак класика залишається майже невідомою». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-shvetsii-vpershe-vyjshla-antolohiia-poezii-rozstrilianoho-vidrozhennia/>

Інтелектуальні мандрівки та «дослідження сексу»: які нові переклади з'являться у Латвії та Греції

У Латвії вийшла книжка «Куди і звідки» художників, авторів, співзасновників творчої майстерні «Аграфка» Р. Романишин та А. Лесіва, а у Греції вийде друком роман «Польові дослідження українського сексу» української письменниці та літературознавиці О. Забужко. Докладніше:

<https://chytomo.com/intelektualni-mandrivky-ta-doslidzhennia-seksu-iaki-novi-pereklady-z-iavliatsia-u-latvii-ta-hretsii/>

### **Музейна справа**

«Найбільший виклик проєкту: у кожного свій Стус». Розмова з командою про нову виставку в Мистецькому арсеналі. – Роман Макар

13 листопада у Мистецькому арсеналі відкривається виставка «Василь Стус. Поки ми тут, усе буде гаразд». Це перша з початку повномасштабного вторгнення виставка інституції, присвячена історичній постаті. В інтерв'ю кураторка виставки О. Мельник та менеджерка проєкту Ю. Найдук розповідають про виклики та відкриття в роботі з постаттю Стуса. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/pro-shcho-vistavka-stusa-v-misteckomu-arsenali-interv-yu-up-311351/>

10 думок співзасновниці old khata project Анни Ільченко. – Ольга Спіріна

old khata project – творчий тандем сестер А. Ільченко та С. Ославської, які поєднали документалістику, мистецтво й етнографію, аби досліджувати сліди традиційної культури в сучасному повсякденні. Їхня співпраця – це водночас і незалежний продакшн, і видавництво, що фіксує народну архітектуру, побут та людські історії як живі прояви пам'яті. Фотокнига «Old Khata Book. Фотокнига про хати й людей» стала не просто колекцією світлин, а спробою зберегти унікальні «обличчя» українських сільських хат, що несуть відбитки часу, поколінь і звичок. Сьогодні команда розвиває додатковий субпроєкт «Пелехата», в якому архітектурні мотиви й елементи старих будинків перетворюються на принти, прикраси та предмети дизайну, а також працює над новим артбуком, присвяченим хатнім розписам. До 16 листопада в Українському домі триватиме виставковий цикл «Подорож», де можна побачити експозицію проєкту. З цієї нагоди Ільченко розповідає про витоки їхніх задумів,



експедиції українськими селами, історії, що стоять за кожною світлиною, і про те, як збереження старих хат стає сучасним мистецтвом і способом говорити про себе. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/art/10-dumok-spivzasnovnyczy-old-khata-project-anny-ilchenko/>

Нацмузей у Львові зустрічає 120-ліття з Архангелом Михаїлом: фото з унікальної виставки. – Андріана Стахів

У Львові Національний музей презентував виставку «Архангел Михаїл – Ангел Перемоги», яка зібрала десять століть української духовної сили в одному просторі. Експозицію приурочено одразу до двох знакових ювілейних дат – 120-річчя Національного музею та 160-річчя від дня народження його фундатора митрополита Андрея Шептицького. Разом із виставкою світ побачив і великий каталог «Архангел Михаїл», над яким музейники працювали упродовж тривалого часу. А також у рамках проєкту відзначень у музеї представлено нову срібну пам'ятну монету «Архангел Михаїл», яку вдалося підготувати й випустити у співпраці з Національним банком України. Експозиція об'єднує твори іконопису та декоративного мистецтва, графіку й скульптуру XI–XXI століть. Їхня основна мета – розкрити постать Архангела Михаїла, який є як захисником, так і переможцем зла, і головно – покровителем українського воїнства. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/kultura-natsmuzey-u-lvovi-zustrichae-120-littya-z-arkhangelom-mikhailom-foto-z-unikalnoi-vistavki>

У Львівській філармонії відкрили виставку до 100-річчя Миколи Петренка. – Катерина Сліпченко

У Львівській філармонії відкрито виставку «Портрет століття. Микола Петренко» до 100-річчя письменника, що триватиме до 20 листопада. Докладніше:

[https://zaxid.net/u\\_lvivskiy\\_filarmoniyi\\_vidkrili\\_vistavku\\_do\\_100\\_richchya\\_mikoli\\_petrenka\\_n1623126](https://zaxid.net/u_lvivskiy_filarmoniyi_vidkrili_vistavku_do_100_richchya_mikoli_petrenka_n1623126)

Історія оживає перед очима: музей на Хмельниччині увійшов до списку найінноваційніших у Європі. – Юлія Фишук

Кам'янець-Подільський державний історичний музей-заповідник, що на Хмельниччині, увійшов до шістки переможців Європейського конкурсу в межах проєкту XRculture. Завдяки технологіям культурна спадщина перетворюється на інноваційні голографічні подорожі. Все, що потрібно відвідувачеві – смартфон і невелика піраміда-голограма. Докладніше:

<https://suspilne.media/khmelnyskiy/1158200-istoria-ozivae-pered-ocima-muzej-na-hmelnicini-uvijsov-do-spisku-najinnovacijnisih-u-evropi/>

В Ужгороді відкрилася виставка, присвячена традиціям художньої обробки дерева в краї

6 листопада в Закарпатському обласному краєзнавчому музеї ім. Т. Легоцького відкрито виставку «Дерев'яна різьба Закарпаття: від архаїчного до сучасного». Мета – показати дерев'яну різьбу Закарпаття в процесі її розвитку,

тобто від простих довбаних виробів до трансформації як виду мистецтва. Експонати ілюструють ті технології деревообробки, які використовували наші предки – від видовбування і різьблення до трансформації у вид декоративно-ужиткового мистецтва. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/847676-v-uzhgorodi-vidkrilasya-vistavka-prisvyachena-traditsiiyam-khudozhnoi-obrobki-dereva-v-krai>

### **Охорона культурної спадщини**

#### **Занурення в історію: Острог оживає у віртуальній реальності**

За підтримки Українського культурного фонду в Острозі реалізовано культурний проєкт «Острог у VR», ініційований громадською організацією «Студія розвитку туристичного іміджу малих міст». В інтерактивному 3D турі поєднано ключові культурні та історичні локації Острога: оцифровано сотні експонатів; проведено 3D реконструкції найвідоміших архітектурних пам'яток (XVI–XVIII століть); створено відеолекції про унікальні об'єкти (підготовлено їхні тривимірні моделі). Проєкт доповнено аудіогідом. Докладніше:

[https://zaxid.net/zanurennya\\_v\\_istoriyu\\_ostrog\\_ozhivaye\\_u\\_virtualniy\\_realnosti\\_n1623177](https://zaxid.net/zanurennya_v_istoriyu_ostrog_ozhivaye_u_virtualniy_realnosti_n1623177)

#### **10 думок фотографа Євгена Нікіфорова. – Ольга Спіріна**

Є. Нікіфоров – український документальний фотограф, автор масштабних фотокниг «Decommunized: Ukrainian Soviet Mosaics» та «Чипси: Українські наївні мозаїки, 1950–90». Уже понад десятиліття він документує архітектурну спадщину, яка поступово зникає з українського ландшафту – мозаїки, зупинки, фасади, що колись формували впізнаваний образ наших міст і сіл. Його новий проєкт «Зупинки» – не просто колекція знімків, а мандрівка Україною крізь призму «малих архітектурних світів», де кожна зупинка – фрагмент часу, культури і творчості. Частину фотографій можна побачити до 16 листопада в експозиції виставкового циклу «Подорож» в Українському домі. Митець розповідає про його експедиції і дослідження, зупинки як феномен радянської спадщини, зміни публічного простору та про те, як звичайні придорожні споруди перетворюються на об'єкти пам'яті. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/culture/10-dumok-fotografa-yevgena-nikiforova/>

#### **В Києві немає політичної волі до збереження культурної спадщини, – пам'яткоохоронець Перов. – Віталій Бесараб**

В етері «Еспресо» пам'яткоохоронець, урбаніст Д. Перов зауважив: «З одного боку, роль громадянського суспільства зростає і дозволяє стримувати апетити забудовників у місті Київ, це дуже добре. Втім, у Києві немає політичної волі до збереження культурної спадщини. У Львові вона є і міська влада думає, як у конкретних випадках змусити того чи іншого власника підтримувати в належному стані пам'ятки культури. В Києві ж міська влада думає про те, як ту чи іншу історичну забудову передати. Тобто, вони максимально намагаються не дбати про ці історичні пам'ятки, щоб вони руйнувалися і були закинутими. Тому, Київ з одного боку демонструє повну відсутність політичної волі до збереження пам'яток культури й історії, а з

іншого боку в столиці існує найбільша зацікавленість громади в збереженні пам'яток». Докладніше:

<https://espreso.tv/suspilstvo-v-kievi-nemae-politichnoi-voli-do-zberezhennya-kulturnoi-spadschhini-pamyatkookhoronets-perov>

### **Міжнародне співробітництво**

Україна та Польща поглиблюють співпрацю у сфері історичної пам'яті.  
– Віолетта Луньова

Міністерство культури України підтверджує, що українська сторона продовжує дотримуватися домовленостей із польськими партнерами щодо проведення пошукових та ексгумаційних робіт на територіях обох держав. Прогрес, досягнутий протягом 2025 року: проведено ексгумаційні роботи в колишніх селах Пужники (Тернопільська обл.) та Старі Збоїща (Львів), а також пошукові роботи в с. Юречкова (Підкарпатське воєводство, Польща); 6 вересня 2025 року рештки, знайдені у Пужниках, перепоховано за участі високопосадовців України та Польщі; наразі готується церемонія перепоховання воїнів Війська Польського, знайдених у Львові; сторони прийняли рішення відновити діяльність Українсько-польського форуму істориків. Україна демонструє готовність до подальшої конструктивної співпраці, що підтверджується такими кроками: офіційно передано дозвіл польській стороні на проведення пошукових робіт у с. Угли (Рівненська обл.); висловлено готовність надати згоду на аналогічні роботи в с. Гута-Пеняцька (Львівська обл.) після завершення технічних процедур. Міністерство також спростовує поширену в ЗМІ інформацію про наміри проводити дослідження в с. Угли виключно українською стороною та про затягування термінів засідань Робочої групи. Остання зустріч відбулася у Львові 25 жовтня 2025 року. Джерело:

<https://ktoday.com.ua/63737/ukrayina-ta-polshha-poglyblyuyut-spivpracyu-u-sferi-istorychnoyi-pamyati/>

\*\*\*

Блокування в Китаї, гра в квача у Нью-Йорку – як документалка про «викрадених путіним дітей» подорожувала 40 країнами. – Олена Абрамович

Документальний фільм «Після дощу: викрадені путіним діти повертаються додому» режисерки Сари Маккарті показано у 40 країнах на 6 континентах. Стрічку знято під час двотижневої реабілітації в Естонії українських дітей, яких вдалося повернути в Україну з росії. Після показу в Брюсселі режисерка розповіла, як картину намагалися цензурувати у Китаї, про витівки дітей під час зйомок та як наразі склалася доля головних героїв. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/deportatsiya-dity-putin-film-istoriyi-povernenykh/33584055.html>

В Італії скасували виступ російського оперного виконавця Абдразакова.  
– Дар'я Лобанок

В Італії у Веронському театрі скасовано виступ російського оперного співака І. Абдразакова через його пропутінські погляди, а також через те, що він довірена людина президента росії. Абдразаков мав зіграти головну роль в опері Моцарта «Дон Жуан», покази якої заплановано з 18 по 25 січня. Утім, у заяві фонду Арени ді Верона не вказано причини, через які скасовано виступ російського співака, який також ніяк не прокоментував цю заяву. Це рішення підтримав міністр культури Італії Алессандро Джулі. Він заявив, що російське мистецтво і культура вітатимуться, коли «служитимуть способом діалогу та миру між народами», але коли вони є «інструментом пропаганди і служать деспотичній владі» – вони не бажані. Віце-президент Європейського парламенту Піна Пічірно також акцентувала, що скасування виступу Абдразакова є перемогою над «пропагандою путіна та кремля». Серед тих, хто закликав театр скасувати виступ російського співака, – асоціація Liberi Oltre le Illusioni та Фонд боротьби з корупцією. У своїх заявах вони писали, що Абдразаков є у довіреному списку осіб путіна на президентських виборах у 2024 році та входить до ради при президенті рф з питань культури й мистецтва. Також вони назвали Абдразакова «активним прихильником війни кремля». До початку повномасштабного вторгнення Абдразаков виступав у провідних концертних залах світу, зокрема у Лондоні в Ковент-Гардені, в Нью-Йорку в Метрополітен-опері, у Мілані в Ла Скала тощо. У 2023 році усі вони відмовилися співпрацювати з оперним співаком. При цьому, сам Абдразаков казав, що вирішив сам піти з цих установ нібито протестуючи проти бойкоту російських виконавців, серед яких А. Нетребко. У 2024 році з ними припинив співпрацювати оперний театр Сан-Карло у Неаполі. Торік, окрім членства у раді при президенті рф з питань культури та мистецтва, співака призначено керівником Севастопольського театру опери та балету в Криму. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/culture/v-italiji-skasuvali-vistup-rosiyskogo-opernogo-vikonavcya-abdrazakova-311349/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: [info\\_nplu@ua.fm](mailto:info_nplu@ua.fm)